

[Landbrugsministeren.]

Areal, som imidlertid er af en saa daarlig Beskaffenhed, at det vilde være en Fordel, om de ogsaa kunde faa Tillægsjord.

Sporger man nu: Hvilken af disse to Grupper, de 178 000 eller de 28 000, driver fortrinsvis Jorden bedst? tør jeg nok hævde uden at træde nogen for nær, at det er den første, og at det er i den sidste, man finder den største Forsømmelighed med Hensyn til Jordens Drift. Og alligevel er det de sidste, de 28 000, der gennemgaaende har langt den bedste Jord i Danmark!

Jeg har selv haft Lejlighed til at se en Del i min Tid, og der staar for mig navnlig tre Tilfælde, som jeg tidt har ærgret mig over som Landmand. Det drejer sig om tre store Gaarde, hver paa ca. 600 Tdr. Land, altsaa almindelige Herregaarde, i alt Fald i Jylland. Jeg maa sige overfor det ærede Medlem Hr. Madsen-Mygdal, at naar jeg erindrer, hvad jeg har set paa disse Gaarde, faar jeg ikke megen Respekt for Ejendomsretten her i Danmark; for naar den bruges paa den Maade, at man behandler sin Jord saa skandaløst, som jeg dér har set, maa man sige, at det er et tvivlsomt Gode, at de har Ret til at have saadan Jord.

Jeg har paa en af disse Gaarde set, at Høsten paa ca. 70 Tdr. Land aldrig kom i Hus, skønt det paa den Egn var ret almindeligt, at alle Mennesker fik hele Avlen velbeholden i Hus. Jeg har paa en anden af disse Gaarde set, at den under Krigen — hvor vi maatte aflevere Korn i Henhold til Kornloven for at tilfredsstille alle de Menneskers Behov, som ikke selv havde Korn, og det betød jo ikke saa ganske ringe en Vanskelighed for de almindelige Landbrugere at opfylde denne Forpligtelse — skønt den havde noget af den bedste Jord i Sognet, ikke afleverede et eneste Pund til Staten, fordi den ikke havde noget, der var værd at levere. Ja, da Gaarden et Foraar skulde til at tilsaa Jorden, havde den ikke en Gang noget at saa, og vi andre maatte saa til at levere det, thi det Korn, de havde oppe paa Gaarden, var saa daarligt, at ingen af os andre Landmænd vilde bruge det til at fodre vore Grise med.

Paa den tredie Gaard brugte Manden den Metode, at han ikke en Gang saaede Græsfrø paa sit Areal, han lod gro det Græs, som Naturen nu selv vilde frembringe, og han drev det saa vidt i skandaløs Behandling af Jord og Besætning, at han blev tiltalt og straffet for Dyrplageri, fordi han sultede sine Kreaturer ihjel.

Og for to af disse Gaardes Vedkommen-

de er tidligere Ejere taget derfra med en halv Mill. Kr.'s Fortjeneste, ingenlunde fordi de havde drevet dem godt, den ene var netop ham, der havde drevet Gaarden daarligst, men blot paa Grund af Konjunktursvingningerne, idet de tilfældigvis var paa disse Ejendomme under de opadgaaende Konjunkturer.

Naar Forholdet er det, at Privatejendomsretten kan give sig saadanne Udslag, maa man forstaa, at vi andre ikke kan omgaa den med den Respekt, som de Herrer ønsker vi skal.

Hvis man dernæst vil spørge, indenfor hvilken Gruppe af Landbruget der beskæftiges flest Mennesker, maa Svaret blive: i det mindre Landbrug. Ogsaa af den Grund vil det være klogt at foretage en større Udstykning, og jeg tør vel nok sige efter nu at have nævnt den Jordfordeling, vi har, at der er Jord nok her i Danmark til en fortsat Udstykning, hvis man da vil gaa med til Foranstaltninger, som kan fremme Udstykningen paa forsvarlig Maade. Saa længe der findes 5 300 Proprietærer og Godsejere med 632 000 ha, og 109 000 Husmænd saa nøjes med 482 000 ha — det vil altsaa sige, at de 5 300 Godsejere har ca. 50 pCt. mere Jord end de 109 000 Husmænd —, kan man vel nok sige, at der skete ikke nogen nævneværdig Skade, selv om der blev skaaret nogle enkelte Stykker af de store Gaarde til Oprettelse af Husmandsbrug.

Det ærede Medlem Hr. Madsen-Mygdal udtalte, at naar vi vilde gennemføre denne Ekspropriationsbestemmelse, var det, fordi vi hæftede os til Teorien om Jordspekulationen, men det var den nøgne Virkelighed, vi skulde regne med. Det ærede Medlem kan være forvisset om, at det er den nøgne Virkelighed, der har belært os andre om, at det er nødvendigt at tage Skeen i den anden Haand i Stedet for at fortsætte i den Udvikling, som maaske nok er 100 Aar gammel, men derfor ikke behøver at være rigtig i de næste 100 Aar.

Vi har Ansøgere nok til Jord, Folk, der er velegnede, men de kan ikke faa fat i Jorden. Der er to Ting, vi mangler, og det er den Kapital, som er nødvendig for de enkelte, der er velkvalificerede paa anden Maade, og dernæst den fornødne Jord, som det er saa vanskeligt at skaffe til en nogenlunde rimelig Pris.

Jeg har ikke fremsat de foreliggende Lovforslag og ikke indført Bestemmelsen om Ekspropriation, fordi jeg nærer noget særligt Ønske om at skaffe Jord gennem Ekspropriation, slet ikke. Ekspropriationsbestemmelsen er indsat, fordi jeg har staaet